

OULUN KAUPUNGIN LUKIOIDEN OHJAUSSUUNNITELMA / LOPS21

Oulunsalon lukio

Ohjaussuunnitelman mustalla fontilla oleva osuus on Oulun kaupungin lukioiden yhteistä. Oulunsalon lukiota koskevat asiat on kirjoitettu suunnitelmaan sinisellä fontilla.

1. ARVOPOHJA

Oulun lukioiden ohjaussuunnitelma rakentuu Oulun kaupungin arvojen vastuullisuus, rohkeus ja reiluus varaan. Oulu oivaltaa! -sivistysohjelman 2023-26 mukaisesti rakennamme yhdessä kulttuuri-ilmastonmuutosta, vahvistamme yhteisöllisyyttä, lisäämme digitaalisuutta asiakaslähtöisesti ja panostamme henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen sekä hyvään johtamiseen. Lukiokoulutuksessa toimimme ilmastolukioiden viitoittamalla tiellä, toteutamme laaja-alaisen osaamisen tavoitteita, vahvistamme opiskelijoiden osallisuutta, laajennamme oppimisympäristöjä digitaalisesti, tarjoamme korkeakouluopintoja lukiolaisille ja otamme käyttöön tehokkaan ohjauksen mallin.

2. OHJAUKSEN KESKEISET KÄSITTEET

Ohjaus on koko kouluyhteisön toteuttamaa toimintaa, joka toteutuu opiskelijan näkökulmasta läpi koko lukioajan, monenlaisissa tilanteissa. Ohjauksen työnjako on kuvattu tarkemmin myöhemmin tässä ohjaussuunnitelmassa. Hyvä ohjaus on riittävää ja monipuolista. Se tukee aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta sekä edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Jokaista opiskelijaa kunnioitetaan yksilönä ja jokaisella on oikeus ohjaukseen. Opiskelija on ohjauksessa aktiivinen ja osallistuva toimija.

Opinto-ohjaus on opinto-ohjaajan toteuttamaa toimintaa. Lukiolainen saa opinto-ohjausta opinto-ohjauksen oppitunneilla, pienryhmissä sekä henkilökohtaisessa ohjauksessa. Opinto-ohjaus sisältää kasvun, kehityksen ja toimintakyvyn tukemisen, oppimisen- ja opiskelutaidot sekä jatko-opinto- ja urasuunnittelutaidot.

Vertaisohjaus on yksi ohjauksen muoto, jossa opiskelijat toimivat toisilleen apuna ja tukena. Vertaisohjaus toteutuu usein spontaanisti esim. luokkatilanteissa.

Sukupuolittietoinen ohjaus perustuu herkkyydelle tunnistaa yksilöllisyys ja persoonallisuus jokaisessa opiskelijassa. Ohjauksessa pyritään tunnistamaan sukupuolittavia yhteiskunnallisia tekijöitä ja pyritään purkamaan niitä sukupuolten tasa-arvoa rakentaen. Hyväksytään myös sukupuolten moninaisuus.

Esteettömyys liittyy yhdenvertaisuuteen. Esteettömyyteen kuuluu mahdollisuus oppia ja opiskella yksilöllisten kykyjen mukaisesti. Tämä edellyttää paitsi opiskelijoiden tuen tarpeiden myös heidän vahvuuksiensa tunnistamista. Tältä pohjalta opiskelijan kanssa voidaan suunnitella opintoja realistiselta pohjalta.

Saavutettavuus liittyy läheisesti tiedottamiseen ja siihen että ohjaus ja siihen liittyvä informaatio on tarjolla niin, että se on kaikkien saavutettavissa, helposti ja selkeästi.

Nivel- ja siirtymävaiheella tarkoitetaan opintojen vaiheita, joissa opiskelija siirtyy oppilaitoksesta toiseen, esimerkiksi peruskoulusta lukioon tai lukiosta jatko-opintoihin. Se voi tarkoittaa myös siirtymää lukiosta toiseen tai lukiosta ammatilliseen oppilaitokseen.

3. OHJAUKSEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

Ohjaustoiminta Oulun kaupungin lukioissa muodostaa kokonaisuuden, joka tukee opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. Ohjaustoiminta tukee opiskelijoiden hyvinvointia, kasvua ja kehitystä, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja toimijuutta kehitetään ja pidetään yllä lukio-opintojen ajan.

Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistään syrjäytymistä. Opiskelijoiden opintojen sujumista seurataan ja heidän opintojensa etenemistä tuetaan. Opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelua tuetaan yhteistyössä opiskelijan, huoltajien, opettajien, opinto-ohjaajan, rehtorin ja opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa. Ohjaus on koko koulu yhteisön tehtävä.

4. OHJAUKSEN JÄRJESTÄMINEN OULUN KAUPUNGIN LUKIOISSA SEKÄ OHJAUKSEN TOIMIJAT JA TYÖNJAKO

Jokaisessa lukiossa on opinto-ohjaaja tai opinto-ohjaajia, riippuen opiskelijamäärästä. Opinto-ohjaaja on ohjauksen asiantuntija, jolla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Oulun kaupungin lukioissa ohjaus järjestetään pääosin lukio-opintojen aikaisena ohjauksena, jonka toteutuminen kuvataan tarkemmin lukiokohtaisessa ohjaussuunnitelmassa (luku 5). Jos opiskelija ei ole saanut lukion oppimäärän suorittamisen jälkeen jatko-opiskelupaikkaa, hänellä on oikeus saada ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. Varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen suorittaminen suoraan lukion jälkeen jatkaa oikeutta osallistua ohjaukseen vuodella.

Oulun kaupungin lukioissa noudatetaan koko koulu ohjaa -mallia ja ohjaus on henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä. Opiskelijoille ja huoltajille tiedotetaan ohjauksen palveluista koulun verkkosivuilla ja Wilmassa. Seuraavassa on kuvattu ohjauksen toimijat ja työnjako.

OPISKELIJA

- On ohjausprosessin aikana vastuullinen, aktiivinen ja osallistuva toimija.
- Kehittää opintojen aikana oppimaan oppimisen taitojaan.
- Oppii hankkimaan tietoa jatkokoulutuksesta ja työelämästä siten, että opiskelija voi tehdä itselleen parhaiten sopivia suunnitelmia koulutus- ja työuransa suhteen.
- Suunnittelee henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa ja ylioppilaskirjoitussuunnitelmansa yhdessä ryhmänohjaajan, aineenopettajien, erityisopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.

- Rakentaa ohjauksessa tulevaisuuttaan yksilöllisten toiveidensa mukaisesti.

REHTORI/APULAISREHTORI/VARAREHTORI

- Luo edellytykset onnistuneelle ohjaustoiminnalle.
- Huolehtii, että koko henkilöstö on tietoinen ohjauksen toteuttamisen periaatteista ja tavoitteista.
- Huolehtii siitä, että ohjauksen eri osa-alueita arvioidaan säännöllisesti.
- Tekee hallinnolliset päätökset (esim. opiskelijaksiotto, opintojen ja oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen väliaikaisesti, toistaiseksi tai kokonaan, opiskelijan erottaminen määräajaksi tai kokonaan, todistukset, osaamisen tunnustaminen).
- Laatii opintotarjottimen.
- Hyväksyy poissaolot 5 vuorokautta ylittävältä ajalta (esim. pitkät sairauspoissaolot, vaihtoopintovuosi).
- Vastaa ylioppilastutkinnosta (esim. tiedottaminen ja ohjeistaminen, ilmoittautuminen, osallistumisoikeudet, erityisjärjestelyt).

KOULUSIHTTEERI

- KELAn ja muiden yhteistyötahojen vaatimat todistukset.
- Koski, Wilma ja Primus -järjestelmiin liittyvät tehtävät.
- Erillissuoritusten kirjaaminen Primukseen.
- YO-ilmoittautumiseen liittyvät asiat.

AINEENOPETTAJA

- Ohjaa opetusryhmänsä opiskelijaa opettamansa oppiaineen opiskelutaidoissa ja opistekniikoissa erilaiset oppijat huomioiden.
- Antaa tarvittaessa tukiopetusta.
- Pitää oman oppiaineensa jatko-opintomahdollisuuksia esillä opetuksessa ja tukee opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksia. Tekee yhteistyötä korkeakoulujen ja työelämän kanssa, jotta opiskelijoiden yrittäjyys- ja työelämävalmiudet paranevat.
- Ohjaa oman oppiaineensa ylioppilastutkinnon kokeen sisältöihin ja käytänteisiin sekä kokeeseen valmistautumiseen.
- Merkitsee opiskelijan poissaolot Wilmaan.
- Seuraa ja tukee opiskelijan opintojen etenemistä omassa opetuksessaan sekä välittää tarvittaessa palautetta siitä opiskelijan lisäksi ryhmänohjaajalle, opinto-ohjaajalle ja huoltajille.
- Kun aineenopettajalla herää huoli opiskelijasta, hän ottaa huolen puheeksi ensin opiskelijan kanssa ja sen jälkeen tarvittaessa ryhmänohjaajan, opinto-ohjaajan, erityisopettajan tai opiskeluhuollon työntekijän kanssa. Aineenopettajalla on mahdollisuus saada konsultaatiotukea toiselta koulun työntekijältä.
- Osallistuu tarvittaessa opiskelijakohtaiseen monialaiseen tapaamiseen.
- Tiedottaa tarpeen mukaan huoltajia oppiaineen opiskeluun liittyvistä asioista.
- Osallistuu oppilaitoksessa sovitulla tavalla huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön (esim. vanhempainillat).

RYHMÄNOHJAAJA

- Toimii oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden lähiohjaajana.
- On aktiivinen toimija oman ohjausryhmänsä ryhmäytymisprosessissa.
- Perehdyttää opiskelijat lukion käytänteisiin ja toimintatapoihin.
- Myöntää poissaolot enintään 5 vuorokauden ajalle.
- Seuraa oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä, valintojen toteutumista ja läsnäoloa.
- Puuttuu mahdollisiin ongelmiin opintojen etenemisessä ja on tarvittaessa yhteydessä opiskelijaan ja huoltajiin (esim. poissaolot, hidas opintojen edistyminen, T/K/4-merkinnät).
- Kun ryhmänohjaajalla herää huoli opiskelijasta, hän ottaa huolen puheeksi opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Ryhmänohjaajalla on mahdollisuus saada konsultaatiotukea toiselta koulun työntekijältä.
- Osallistuu tarvittaessa opiskelijakohtaiseen monialaiseen tapaamiseen.
- Seuraa oman ohjausryhmänsä opiskelijoiden ylioppilastutkinnon etenemistä yhteistyössä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja rehtorin kanssa.
- Pitää ryhmänohjauksen tunnit/tuokiot ja tiedottaa ohjausryhmänsä opiskelijoille ajankohtaisista asioista. Koulukohtaisesti sovitaan muista tehtävistä.

[Oulunsalon lukiossa ryhmänohjaajat tapaavat ryhmänsä säännöllisesti. Ryhmänohjaustuokioita on vähintään kerran periodissa ja opiskelijoiden edellytetään osallistuvan ryhmänohjaustuokioihin.](#)

[Ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajat käyvät ohjauskeskustelun ryhmänsä opiskelijoiden kanssa ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukaudella.](#)

[Lukuvuonna 2024-25 Oulunsalon lukiossa järjestetään ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille kaksi ryhmäytystapahtumaa 26.8. sekä 16.10.](#)

[Ryhmänohjaajat osallistuvat vanhempainiltojen suunnitteluun sekä toteutukseen samoin kuin muihin koulun tapahtumien toteuttamiseen, jotka koskevat heidän vuosikurssiaan.](#)

ERITYISOPETTAJA

- Tukee opiskelutaitojen vahvistamista, osallistuu opiskelutaitojen opettamiseen ja ohjaa opiskelijaa käyttämään omia vahvuuksiaan oppimisessa.
- Tukee ja vahvistaa opiskelijan myönteistä kuvaa itsestään oppijana.
- Osallistuu tukea tarvitsevien opiskelijoiden opintojen suunnitteluun (esim. selvittää opiskelijoiden lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksia ja auttaa löytämään niihin tukitoimia).
- Vastaa digilukiseulojen ja muiden testien tekemisestä sekä lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden lausunnosta (YTL) ja siihen liittyvän pedagogisen tuen suunnitelman kirjoittamisesta ylioppilastutkintoa ja opintojen suunnittelua varten. Koulukohtaisesti sovitaan, miten tämä toteutetaan.
- Yhteistyössä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja opiskeluhoollon toimijoiden kanssa tunnistaa tukea tarvitsevat opiskelijat.
- Konsultoi tarvittaessa aineenopettajia erityisopetukseen liittyvissä asioissa.
- Osallistuu oman ammattialansa asiantuntijana opiskeluhoitoryhmän toimintaan ja yhteisölliseen opiskeluhooltoon.
- Opiskelijan kannalta on keskeistä taata oppimisen esteettömyys, saavutettavuus ja yhdenvertainen asema, ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia sekä tunnistaa tuen tarpeet varhaisessa vaiheessa.

OPISKELUHUOLLON HENKILÖSTÖ

- Lukion opinto-ohjauksen tavoitteena on varmistaa, että opiskelija saa ohjausta ja tukea siten, että hän selviytyy ja etenee opinnoissaan suunnitelmien mukaisesti.
- Tavoitteen toteutumiseksi tehdään yhteistyötä tarvittaessa opiskeluhoollon kuraattorin ja psykologin sekä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin kanssa. Ohjauksen yhteydessä konsultoidaan tarvittaessa opiskeluhoollon työntekijöitä.
- Opiskeluhoollon henkilöstön tehtävät on kuvattu opiskeluhoollon suunnitelmassa.

OPISKELIJATUUTORI

- Pääsääntöisesti toisen vuoden opiskelija, joka on saanut tehtävänsä koulutuksen. Koulukohtaisesti sovitaan, miten tuutoreiden koulutus toteutetaan.
- Toimii yhteistyössä tuutoroinnista vastaavan opettajan, opinto-ohjaajien ja ryhmänohjaajien kanssa.
- Opastaa ensimmäisen vuoden opiskelijoita lukio-opiskelun käytänteissä. Koulukohtaisesti sovitaan näistä käytännöistä.
- Perehdyttää lukion toimintakulttuuriin.
- Tutustuttaa opiskelijoita toisiinsa ja on mukana ryhmäytymisessä.
- Osallistuu lukion markkinointi- ja esittelytilaisuuksiin.

Oulunsalon lukiossa on vähintään kaksi tuutoria jokaista ensimmäisen vuosikurssin ryhmää kohden. Tuutori -toiminnasta kiinnostuneet ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat hakevat/ilmoittautuvat kevätlukukauden aikana tuutoriksi. Ilmoittautumiset/hakemukset osoitetaan tuutori-toiminnasta vastaavalle opettajalle. Tuutoritoiminnasta vastaava opettaja valitsee tuutorit yhdessä ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajien ja sen hetkisten tuutoreiden kanssa. Lukuvuonna 2024 - 25 tuutoreina on ainoastaan kaksi toisen vuosikurssin opiskelijaa Mette Marin sekä Anna Pitkänen (24C). Abeista tuutorina jatkavat Elli Hujanen ja Adalmiina Valtanen (24B). 24A – ryhmän tuutorit ovat abiturientit Ruu Uusitalo ja Leena Juntunen. Tuutoriksi valitut osallistuva Lukiolaisten liiton järjestämään tuutori -koulutukseen.

Tuutorit ryhmäyttävät ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita ja perehdyttävät heidät lukion käytänteisiin erikseen sovittuina aikoina. Tuutorit ovat oman ohjausryhmänsä vertaistukena opintojen alkuvaiheessa.

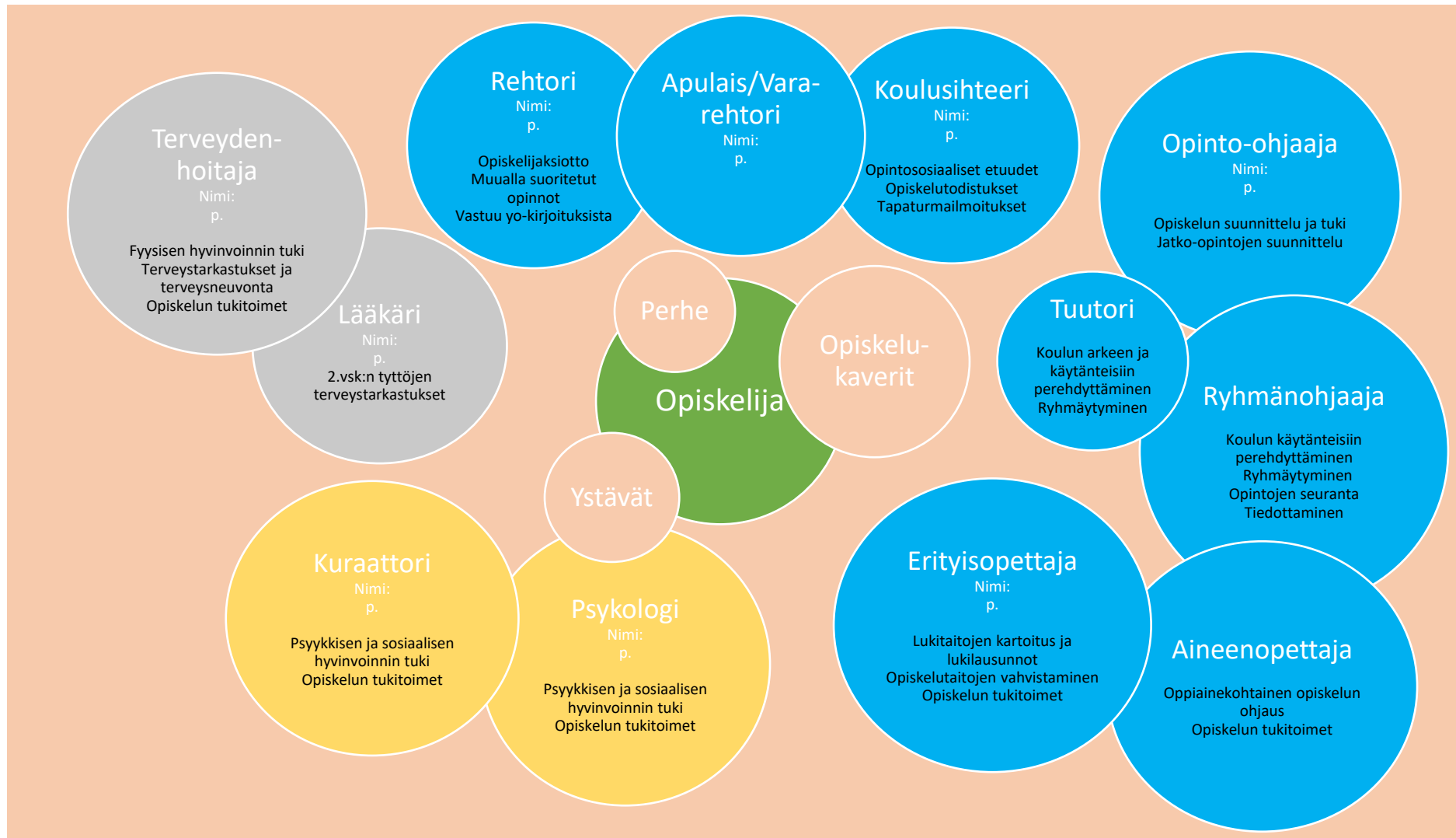
Tuutorit voivat järjestää/olla järjestämässä erilaisia yhteisöllisiä tapahtumia koko lukuvuoden ajan. Tuutorit esittelevät lukio-opintoja peruskoulun päättöluokkalaisille sekä heidän huoltajilleen.

OPINTO-OHJAAJA

- Ohjaa opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa henkilökohtaisessa ja ryhmä- ja luokkamuotoisessa opinto-ohjauksessa (esim. opinto-ohjauksen moduulit).
- Ohjaa opiskelijaa lukio-opintojen aikana (esim. henkilökohtaisen opintosuunnitelman laadinta ja päivittäminen sekä ylioppilaskirjoitussuunnitelman laadinta), myös silloin, kun opinnot ovat väliaikaisesti keskeytyneet tai opiskelija on erotettu määräajaksi.

- Tukee opiskelijaa tunnistamaan vahvuutensa oppijana sekä käyttämään hänelle soveltuvia opiskelumenetelmiä.
- Auttaa opiskelijaa tunnistamaan erilaisia jatko-opintomahdollisuuksia sekä kehittää opiskelijan taitoja arvioida omia vahvuuksiaan ja voimavarojaan suhteessa näihin mahdollisuuksiin ja tuleviin siirtymävaiheisiin (esim. jatko-opinto- ja urasuunnitelman laadinta).
- Tekee ohjausyhteistyötä pedagogisten (esim. aineenopettajat, erityisopettaja) ja opiskelu-huollon toimijoiden kanssa.
- Tekee ohjausyhteistyötä jatko-oppilaitosten edustajien sekä työelämä-, koulu – ja muiden toimijoiden kanssa.
- Osallistuu ohjauksen asiantuntijana opiskeluhuoltoryhmän toimintaan ja yhteisölliseen opiskeluhuoltoon.
- Osallistuu Oulun kaupungin Opotiimin toimintaan.
- Tiedottaa ajankohtaisista ohjauksellisista asioista (esim. yhteishaku ja jatko-opintotilaisuudet) saavutettavuuden huomioiden.
- Tekee yhteistyötä huoltajien kanssa yhdessä ryhmänohjaajien kanssa.
- Tekee ilmoitukset Valpas-palveluun oppivelvollisista nuorista, jotka ovat keskeyttäneet lukio-opinnot eivätkä ole aloittaneet opintoja toisaalla.
- Tekee ilmoitukset etsivään nuorisotyöhön ei-oppivelvollisista nuorista, jotka ovat keskeyttäneet lukio-opinnot eivätkä ole aloittaneet opintoja toisaalla.

OPISKELIJAN OHJAUKSEN, TUEN JA OPISKELUHUOLLON TOIMIJIAT OULUN KAUPUNGIN LUKIOISSA

5. OHJAUS SIIRTYMÄVAIHEISSA

Perusopetuksesta lukioon

Ohjauksen merkitys korostuu nivel- ja siirtymävaiheissa. Oulun kaupungin lukiot antavat tietoa lukiokoulutuksesta perusopetuksen oppilaille, heidän huoltajilleen, opinto-ohjaajille ja opettajille. Jokaisessa Oulun kaupungin lukiossa järjestetään vuosittain vanhempainilta, jonka tarkoitus on esitellä lukio-opintoja huoltajille ja peruskoulun päättävälle opiskelijalle. Lisäksi järjestetään Avoimet ovet –tapahtuma kahden iltapäivän ajan peruskoulun päättävälle oppilaille. Opiskeluhuollollisen ja pedagogisen tiedonsiirron tavoitteena on tukea nuoren siirtymistä perusopetuksesta lukioon ja edesauttaa opintojen joustavaa aloittamista. Tiedonsiirrolla on tavoitteena tukea opiskelijan onnistumista ja hyvinvointia sekä auttaa lukioita ennakoimaan opiskelijan pedagogisen tuen tarvetta.

Tiedot opiskelijan peruskoulun aikana saamasta pedagogisesta tuesta siirretään luottamuksellisesti, opiskelijan etu huomioiden yhteistyössä huoltajien kanssa (1288/2013 Perusopetuslaki, 40§). Tavoitteena on opiskelijoiden opiskelun tukemisen kannalta olennaisen tiedon siirtäminen. Lainsäädäntö erottaa toisistaan *perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädetyn opiskeluhuollon* (1288/2013 Lakiperusopetuslain muuttamisesta 40 §, 1287/2013 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki). Oppilas- ja opiskeluhooltoon siirtyvästä tiedonsiirrosta vastaavat oppilas- ja opiskeluhoollon työntekijät.

Oulun kaupungissa on sovittu perusopetuksen ja toiseen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa, että pedagogiseen tukeen liittyvä tieto siirretään tiedonsiirtolomakkeella tarvittaessa ja aina silloin, kun tiedonsiirto on tärkeää oppilaan jatko-opintojen aloittamisen ja etenemisen kannalta. ”Ohjauksen ja opetuksen taustatieto”-lomake tehdään oppimisen ja opiskelun pedagogisen tuen järjestämiseksi. Lomakkeen tietoja hyödynnetään opiskelijan oppimisen ja opiskelun tuen edistämiseksi ja tukemiseksi hänen siirtyessä peruskoulusta jatko-opintoihin tai vaihtaessa oppilaitoista toisella asteella. Lomake sisältää opiskelijan oppimiseen ja pedagogisen tuen suunnitteluun ja järjestämiseen liittyviä välttämättömiä tietoja, jotka ovat tarpeellisia opiskelun järjestämisessä uudessa oppilaitoksessa. Tavoitteena on auttaa ja tukea opiskelijaa jatko-opintojen aloittamisessa. Lomake täytetään yhdessä opiskelijan, huoltajien ja tarvittavien opettajien kanssa. Tiedot luovutetaan sen oppilaitoksen opinto-ohjaajalle, erityisopettajalle ja ryhmänohjaajalle, mihin opiskelija siirtyy. Tarvittaessa tietoja voidaan luovuttaa opiskelijaa opettaville opettajille. Tietojen siirto tapahtuu luottamuksellisesti, ja kyseiset henkilöt ovat vaitiolovelvollisia. Tietojen siirto perustuu oppivelvollisuuslakiin 1214/2020 §23 Tietojensaanti. Lomaketta ei tallenneta lähettävän oppilaitoksen sähköisiin järjestelmiin.

Oulun lukiossa on käytössä ”Tietoja ohjausta varten” -lomake. Opiskelija täyttää lomakkeen lukio-opintojen alussa yhdessä huoltajiensa kanssa. Lomakkeen tietoja hyödynnetään opiskelijan oppimisen ja opiskelun edistämiseksi hänen siirtyessä Oulun lukion opiskelijaksi. Tavoitteena on auttaa ja tukea opiskelijaa lukio-opintojen aloittamisessa. Tiedot ovat luottamuksellisia ja vain opiskelijan oman opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajan ja erityisopettajan käytettävissä. Tietoja luovutetaan eteenpäin ainoastaan opiskelijan ja/tai hänen huoltajiensa erillisellä luvalla. Tietojen vaihto tapahtuu luottamuksellisesti ja kyseiset henkilöt ovat vaitiolovelvollisia. Lomakkeen tiedot eivät vaikuta opiskelijan arviointiin eikä lomaketta tallenneta sähköisiin järjestelmiin. Lomake tuhotaan viimeistään opiskelijan valmistuttua.

[Oulunsalon lukiossa peruskoulun päättöluokkalaisille ja heidän huoltajilleen järjestetään vanhempainiltaanä teamsin kautta 9.1.2025. Tilaisuudessa esitellään lukio-opintoja sekä Oulunsalon lukiota. Perusopetuksen päättöluokkalaiset voivat tutustua Oulunsalon lukioon kaupungin lukioiden avointen ovien -tilaisuuksissa 10.-11.12. klo 13.30-15.](#)

[Lisäksi Pitkäkankaan yläkoulun päättöluokkalaiset tutustuvat Oulunsalon lukioon 16.12. 2024.](#)

Oulunsalon lukiossa peruskoulusta tulevat pedagogisen tiedonsiirtolomakkeet ”Ohjaustoiminnan ja opetuksen taustatieto -lomakkeen” ottaa vastaan opinto-ohjaaja. Opinto-ohjaaja ja/tai erityisopettaja käyvät lomakkeen pohjalta keskustelun opiskelijan tuen tarpeesta lukiossa ensimmäisen periodin aikana. Opiskelijalle tehdään tarvittaessa pedagogisen tuen suunnitelma.

”Tietoa ohjaukseen varten” -lomake jaetaan ensimmäisen vuokurssin opiskelijoille lukuvuoden alussa. Opiskelijat ja heidän huoltajansa voivat välittää lomakkeella tietoa koululle opiskelijan mahdollisesta tuen tarpeesta.

Erityisopettaja teettää ensimmäisen periodin aikana opiskelijoilla digilukiseulan. Seulan perusteella erityisopettaja kutsuu opiskelijoita henkilökohtaiseen ohjaukseen.

Lukio-opintojen keskeytyessä

Lukion opinto-ohjaajat, ryhmäohjaajat ja/tai rehtori tarjoavat opiskelijalle ohjausta, mikäli opinnot ovat vaarassa keskeytyä. Yhteistyötä tehdään aina alle 18-vuotiaiden kohdalla myös huoltajien kanssa. Ensin selvitetään opiskelijan saamien tukitoimien riittävyys. Seuraavaksi selvitetään, onko opintojen jatkaminen mahdollista tukitoimia lisäämällä tai muuttamalla tai vaihtoehtoisilla suoritustavoilla. Tarvittaessa tehdään muutoksia opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Lukio-opintojen ollessa vaarassa keskeytyä tai muista perustelluista syistä opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa opintojaan Lukiopirtissä henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti.

Mikäli opiskelija kuitenkin haluaa keskeyttää opinnot, häntä ohjataan uuden opiskelupaikan hakemisessa. Kun opiskelija ottaa vastaan uuden opiskelupaikan ja aloittaa opintonsa siellä, opinto-ohjaaja huolehtii, että tiedot opiskelijan saamasta pedagogisesta tuesta siirtyvät luottamuksellisesti, opiskelijan etu huomioiden uuteen oppilaitokseen.

Mikäli oppivelvollinen opiskelija ei jatka opintojaan toisessa oppilaitoksessa, opinto-ohjaaja tekee ilmoituksen Valpas-järjestelmään ja opiskelija siirtyy oppivelvollisuudesta vastaavan opinto-ohjaajan ohjattavaksi. Lukion opinto-ohjaaja jatkaa yhteistyötä hänen kanssaan tarpeen mukaan mukaan lukien tiedonsiirto pedagogisesta tuesta.

Mikäli täysi-ikäinen opiskelija ei jatka opintojaan toisessa oppilaitoksessa, hänet ohjataan nuorisolain (2010/693, 7c§) mukaisesti etsivän nuorisotyön palveluihin. Lain mukaan koulutuksen järjestäjän on luovutettava alle 25-vuotiaan nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot nuoren kotikunnan etsivää nuorisotyötä varten, mikäli nuori keskeyttää opinnot lukiokoulutuksessa. Tietojen luovuttaminen tehdään yhteistyössä nuoren ja kanssa. Myös huoltajat tai nuori itse voivat olla suoraan yhteydessä etsivään nuorisotyöhön. Opinto-ohjaaja jatkaa yhteistyötä etsivän nuorisotyöntekijän kanssa tarpeen mukaan.

Mikäli opiskelija vaihtaa oppilaitoksesta toiseen, lähettävän koulun opinto-ohjaaja vastaa ohjauksesta keskeneräisten opintojen loppuunsaattamisessa ja koulusta eroamisessa. Vastaanottavan koulun opinto-ohjaaja vastaa ohjauksesta uuteen kouluun ilmoittautumisessa ja opintovalintojen tekemisessä.

Ohjaus lukio-opintojen jälkeen

Opiskelijalla on vielä vuoden ajan valmistumisestaan oikeus saada jatko-ohjausta omasta lukiostaan. Mikäli hän suorittaa varusmies- tai siviilipalveluksen suoraan lukion jälkeen, oikeus ohjauksen saamiseen omasta lukiosta pitenee palvelusta vastaavalla ajalla. Oulun kaupungissa lukiosta valmistunut opiskelija, joka ei vielä ole saanut jatko-opintopaikkaa, voi hakeutua ohjaukseen myös Byströmin Ohjaamoon.

6. OHJAUKSEN SISÄLLÖT, MENETELMÄT JA TYÖTAVAT

Ohjausta toteuttavat opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat, aineenopettajat ja koulukohtaisesti sopien muut koulun työntekijät. Opinto-ohjaaja vastaa opinto-ohjauksen opintojaksojen opetuksen sisällöistä, jotka on kuvattu Lukion opetussuunnitelman perusteissa luvussa 6.2.1. Menetelmät ja työtavat vaihtelevat opintojaksojen toteutuksessa lukioittain. Työtapoina voi olla esimerkiksi tehtäviä, keskusteluja, opettajajohdosta opetusta, ryhmätöitä, vierailijoiden pitämiä esityksiä ja vierailuita. Opinto-ohjauksen opintojaksoilla voi olla käytössä oppikirja.

Henkilökohtaisen ohjauksen sisällöt lähtevät yleensä ohjaukseen hakeutuvan opiskelijan tarpeista ja lähtökohdista. Ohjauksen sisällöt voivat liittyä myös opiskelijan opintojen vaiheeseen esimerkiksi opintojaksovalintoihin. Henkilökohtaisessa ohjauksessa käsitellään myös opiskelijan opiskelusuunnitelmaa, ylioppilastutkintosuunnitelmaa sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmaa. Opiskeluun liittyvien kysymysten lisäksi ohjauksessa voidaan käsitellä opiskelijan elämäntilannetta ja hyvinvointia. Henkilökohtaisen ohjauksen menetelmät ovat pääasiassa keskusteluun pohjautuvia. Myös erilaisia tehtäviä ja itsearviointeja voidaan käyttää apuna. Ohjauskeskustelun tarkoitus on auttaa opiskelijaa tekemään itseään koskevia päätöksiä ja lisätä hänen toimijuuttaan.

Ohjauksen muotoina voidaan käyttää myös pienryhmäohjausta ja vertaisohjausta. Pienryhmäohjauksessa opiskelija voi käsitellä itselleen tärkeää asiaa yhdessä sekä opinto-ohjaajan että vertaisten kanssa. Vertaisohjauksessa opiskelijat käsittelevät annettua teemaa ilman opinto-ohjaajan aktiivista osallistumista ohjausprosessiin. Molempia työmuotoja voi käyttää missä tahansa lukio-opintojen vaiheessa ja mihin tahansa teemaan liittyen.

Verkko-ohjauksen avulla voidaan toteuttaa kaikkia edellä mainittuja ohjausmuotoja, joko osittain tai kokonaan. Verkko-ohjauksessa voidaan käyttää välineenä esimerkiksi Teamsia, Wilmaa ja sähköpostia. Verkko-ohjausta voidaan toteuttaa sekä lähiopetuksessa että etäopetuksessa.

Opinto-ohjauksen opintojaksot toteutetaan Oulunsalon lukiossa seuraavasti. OP1 -opintojakson oppitunnit ovat ensimmäisen vuoden ensimmäisessä ja neljännessä periodissa. OP2-opintojakson oppitunnit ovat toisena lukuvuonna periodissa kolme (1/3 tunneista) sekä abi -vuonna toisessa periodissa. Oppitunteihin kuuluu opinto-ohjaajan pitämiä tunteja, jatko-opintojen esittelyjä sekä päättöluokkalaisilla osallistuminen Oulun yliopiston ja ammattikorkeakoulun Hakijan päivään.

Oulunsalon lukion ensimmäisen vuosikurssin opinnot koostuvat pääosin yhteisistä opinnoista. Rehtori tekee ensimmäisen lukuvuoden työjärjestykset valmiiksi lukio-opintonsa aloittaville. Ensimmäisen periodin opinto-ohjelma tarkistetaan ensimmäisenä työpäivänä ryhmänohjaajan johdolla. Opinto-ohjelman muutoksista opiskelija voi keskustella rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa. Ryhmänohjaajat käyvät henkilökohtaisen ohjauskeskustelun ryhmänsä opiskelijoiden kanssa ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. (Keskustelu voidaan käydä myös pienryhmissä niin sovittaessa.)

Seuraavan lukuvuoden opintotarjotin, josta opiskelijat voivat valita opintojaksot sekä moduulit omaan opinto-ohjelmaansa, julkaistaan helmi-maaliskuulla. Ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajat käyvät omien ryhmänsä opiskelijoiden opiskelusuunnitelman läpi ryhmänohjaus keskusteluissa. Opinto-ohjaaja tarkistaa toisen vuosikurssin opiskelijoiden opintosuunnitelman ohjauskeskusteluissa toisen lukuvuoden kevätlukukaudella.

Aineenopettajat seuraavat opiskelijoiden läsnäoloa oppitunneilla. Kolmannen poissaolon jälkeen opettaja varoittaa opiskelijaa opintojakson mahdollisesta keskeytymisestä. Alaikäisen opiskelijan kohdalla tieto menee myös huoltajalle. Aineenopettaja ilmoittaa poissaoloista myös ryhmänohjaajalle ja opinto-ohjaajalle,

jompikumpi heistä tai molemmat ro ja opinto-ohjaaja yhdessä, ovat yhteydessä opiskelijaan. Pitkissä tai toistuvissa poissaoloissa opiskelijan tueksi voidaan koota monialainen ryhmä. Jos opiskelijan opintojakso keskeytyy, opinto-ohjaaja päivittää yhdessä opiskelijan kanssa hänen opinto-ohjelmansa.

Ryhmänohjaajat seuraavat periodeittain opiskelijoidensa opintojen etenemistä ja ovat tarvittaessa yhteydessä huoltajaan (alaikäiset opiskelijat), opinto-ohjaajaan, aineenopettajiin, rehtoriin tai opiskeluhuollon toimijoihin.

Opinto-ohjauksen ensimmäisen pakollisen opintojakson aikana käydään läpi ylioppilastutkinnon rakenne ja opiskelijat tekevät alustavan ylioppilastutkintosuunnitelmansa ensimmäisen opiskeluvuoden kevät -lukukaudella joko opinto-ohjaajan tai ryhmänohjaajan ohjauksessa

Toisen vuosikurssin opiskelijoille kerrotaan syyslukukaudella erikseen järjestettävissä tiedotustilaisuudessa tai opinto-ohjauksen luokkatunneilla vielä uudelleen ylioppilastutkinnosta ja siihen ilmoittautumisesta.

Opinto-ohjaaja käy ohjauskeskustelun toisen vuosikurssin opiskelijoiden kanssa kevätlukukaudella, keskustelussa käydään läpi sekä opiskelu-, ylioppilastutkinto- että jatko-opintosuunnitelma. Jatko-opinto-suunnitelma tehdään OP2 -opintojakson tunneilla toisena opiskeluvuonna.

Opinto-ohjaaja käy henkilökohtaisen ohjauskeskustelun päättöluokkalaisten kanssa. Ohjauskeskustelussa keskitytään jatko-opintosuunnitelmaan, sekä tarpeen mukaan ylioppilastutkinto- ja opintosuunnitelmaan. Opinto-ohjaaja seuraa erityisesti abiturienttien opintojen etenemistä.

Opiskelijalla on missä opintojen vaiheessa tahansa oikeus saada henkilökohtaista ohjausta opintoihinsa tai opintoihin vaikuttavissa asioissa opinto-ohjaajalta, ryhmänohjaajalta, rehtorilta tai aineenopettajalta.

7. OHJAUKSEN YHTEISTYÖ TYÖELÄMÄN JA MUIDEN OPPILAITOKSEN ULKOPUOLISTEN TAHOJEN KANSSA

Korkeakouluyhteistyö

Lukiolaisilla on mahdollisuus osallistua vähintään kerran lukion aikana Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun Hakijan päivään. Tapahtumassa tutustutaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen koulutustarjontaan. Opinto-ohjaajat osallistuvat lukuvuosittain Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun järjestämiin yhteistyöverkostotapaamisiin (esim. Hakijan päivä ja Opopatio). Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat käyvät esittelemässä eri koulutusaloja lukiolaisille. Koulutusaloihin tutustumisia järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Toiminnassa hyödynnetään myös etäosallistumismahdollisuuksia.

Lukiolaisille tiedotetaan mahdollisuuksista korkeakouluopintoihin lukio-opintojen aikana. Pääasiallisina yhteistyökumppaneina toimivat Oulun yliopisto ja Oulun ammattikorkeakoulu. Verkossa tarjottavia opintoja voi valita myös muista Suomen korkeakouluista.

Oulunsalon lukio tekee yhteistyötä Oulun ammattikorkeakoulun kanssa OAMK Highway -opintojen suorittamisessa. OAMK:n edustaja pitää tiedotustilaisuuden Highway-opinnoista opiskelijoille toisen periodin alkupuolella.

Lukiolaisille suunnatuista korkeakouluopinnoista tiedotetaan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille opo -tunneilla neljännessä periodissa sekä uudelleen opo -tunneilla toisen vuoden kolmannessa periodissa. Abiturentit osallistuvat Oulun korkeakoulujen Hakijan päivään 7.11.2024.

Työelämä

Mahdollisuuksien mukaan lukiolaisille järjestään yritysvierailuja ja yritysten edustajien vierailuja kouluille. Eri oppiaineissa perehdytään työelämään liittyviin teemoihin. Lukiolaisille tiedotetaan työelämän ajankohtaisista tapahtumista ja lukiolaiset osallistuvat niihin mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi hyödynnetään työelämään tutustumiseen liittyviä tapahtumia, joita Oulun kaupunki järjestää, mm. BusinessAseman ”Työntaitajat”-tapahtumat opiskelijoille, aineenopettajille ja opinto-ohjaajille sekä ”Työntaitajaksi”-tapahtuma.

Oulunsalon lukiossa jokaisella opiskelijalla on halutessaan mahdollisuus valita yrittäjyys ja työelämäopin-tojaksoja opinto-ohjelmaansa. Kansainväliseen työelämätaidot opintokokonaisuuteen (Aurora Entrepreneurialias) opintojaksolle Oulunsalon lukiolla on 5-7 opiskelijapaikkaa, opiskelijat valitaan hakemuksen perusteella. Kaikilla koulun opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua lukuvuoden aikana yrittäjyys- ja työelämäaiheisiin tapahtumiin lukuvuoden aikana. Monet tapahtumat järjestetään yhteistyössä BusinessOulun ja kaupungin yrittäjyyskasvatuksen kehittäjäopettajan kanssa.

Oulunsalon lukio on Yrittäjyys- ja talouskasvatus lukiossa verkoston jäsen.

Huoltajat

Lukioissa järjestetään huoltajille suunnattuja tilaisuuksia sekä tiedotetaan opiskeluun ja opiskeluhuoltoon liittyvistä ajankohtaisista asioista viestitse. Yhteistyötä huoltajien kanssa tehdään opiskelijan tuen tarpeen mukaan. Lukiossa voidaan myös järjestää tapaamisia huoltajien, koulun ja opiskeluhuollon henkilöstön kesken. Lukiossa voi toimia myös vanhempaintoimikunta.

Oulunsalon lukiossa järjestetään lukuvuonna 2024-25 neljä huoltajille suunnattua tilaisuutta. Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden huoltajille oli vanhempainilta heti syyslukukauden aluksi 15.8. ja toinen tilaisuus järjestetään huhtikuussa 2025. Koko koulun vanhempainilta on 29.10., ja peruskoulun päättöluokkaisten huoltajien tutustumisilta on 9.1.2024. Opiskeluun ja opiskeluhuoltoon liittyvistä asioista tiedotetaan koulun kotisivuilla ja syystiedotteessa, joka julkaistaan lukuvuoden alussa koulun verkkosivuilla. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan Wilma-käyttöliittymässä. Lukuvuoden lopussa julkaistaan vuosikertomus. Opiskelijan aloittaessa lukio-opinnot hän ja hänen huoltajansa täyttävät Tietoa ohjausta varten – lomakkeen, jossa he voivat kertoa opiskelijan aikaisempien opintojen sujumisesta ja mahdollisista tukitoimista, sekä pyytää tapaamista lukion edustajan kanssa tukitoimien järjestämiseksi opiskelijalle. Yhteistyötä huoltajien kanssa tehdään opiskelijan tuen tarpeen mukaan. Huoltajat seuraavat alaikäisen opiskelijan opintojen etenemistä ja poissaoloja Wilman kautta. Huoltajat selvittävät alaikäisen opiskelijan poissaolot Wilmassa. Ryhmänohjaaja on linkki kodin ja koulun välillä. Hän on yhteydessä ryhmänsä opiskelijoiden huoltajiin tarvittaessa. Oulunsalon lukiossa toivotaan, että huoltajat ovat yhteydessä kouluun aina, kun he kokevat siihen tarvetta. Wilma –käyttöliittymä on helppo tapa olla yhteydessä. Wilman lisäksi yhteyttä voi pitää sähköpostitse, osan henkilökunnasta tavoittaa puhelimitse ja huoltajat ovat aina tervetulleita käymään koululla. Huoltajilla on mahdollisuus arvioida koulun toimintaa ja osallistua toiminnan kehittämiseen joka toinen vuosi heille suunnatussa arviointikyselyssä (zef-kysely). Huoltajia tiedotetaan kyselyn tuloksista.

Muut yhteistyötahot

Yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavien tahojen kanssa:

- Toisen asteen oppilaitokset
- Etsivä nuorisotyö (jokaiselle lukiolle nimetty oma työntekijä)
- Nuorisotoimi, esimerkiksi Byströmin Ohjaamo
- TE –palvelut
- Kolmannen sektorin toimijat
- Seurakunnat

8. OHJAUSTOIMINNAN ARVIOINTI

Koko koulun ohjaustoimintaa arvioidaan lukiokohtaisesti säännöllisesti. Tarvittaessa ohjaustoimintaa voi arvioida myös kaupunkitasolla. Ohjaustoimintaa voidaan arvioida esimerkiksi

- erillisin kyselyin ohjaustoiminnasta esimerkiksi kyselyt lukion aloittaville, jatko-opintosuunnitel-
makyselyt, kyselyt ryhmäohjauksista,
- osana muita kyselyitä kuten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely tai
- laadullisesti, esimerkiksi opettajainkokouksessa keskusteluin.

Arvioinnissa voi ottaa huomioon esimerkiksi seuraavia näkökulmia

- opiskelijälähtöisyys,
- saavutettavuus, esteettömyys,
- tasa-arvo, yhdenvertaisuus,
- osallistaminen, avoimuus,
- palvelujen ja henkilöstön ammattimaisuus ja
- tutkimusperusteisuus.

Arvioinnin tulosten perusteella kannattaa suunnata lukion ohjauksen kehittämistoimintaa.

[Oulunsalon lukiossa toteutetaan vuorovuosin arviointikysely \(zef-kysely\), koulun toiminnasta tai kokemuk-
sellinen hyvinvointi –kysely. Lukuvuonna 2024-25 toteutetaan Zef-kysely, jossa opiskelijat voivat arvioida saa-
maansa ohjausta. Huoltajille kysely tehdään pääsääntöisesti joka toinen vuosi, tarvittaessa joka vuosi.](#)